

2018-07-05
N2018/04052/MRT

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att göra en översyn med anledning av bristen på säkra uppställningsplatser för yrkestrafiken längs större vägar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att, med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (TEN-T-förordningen), göra en översyn av hur bristen på säkra uppställningsplatser för yrkestrafiken längs större vägar kan avhjälpas. I uppdraget ingår att bedöma hur behovet av säkra uppställningsplatser längs större vägar förväntas utvecklas, analysera vilka nyttor, kostnader och andra konsekvenser som en utbyggnad av säkra uppställningsplatser längs större vägar är förknippad med samt möjliga affärsmodeller som kan främja en tillräcklig utbyggnad.

I uppdraget ingår vidare att i samband med planering av ny infrastruktur och ombyggnationer samt i samband med trimningsåtgärder i vägnätet planera åtgärder som underlättar för en privat etablering av säkra uppställningsplatser i anslutning till vägnätet. I uppdraget ingår också att se över vilka utökade möjligheter den nya kameraövervakningslagen har för en ökad säkerhet i detta sammanhang. Dessutom ingår i uppdraget att se över och kostnadsuppskatta åtgärder som bidrar till att höja säkerheten på övriga rast- och uppställningsplatser efter vägnätet. I denna del ska Trafikverket redogöra för hur detta påverkar övriga prioriteringar i den nationella planen för utveckling av transportinfrastrukturen. Vid planering ska utgångspunkten vara att utbyggnaden bidrar till att Sverige uppfyller de mål som framgår i TEN-T-förordningen.

Uppdraget ska genomföras i nära samarbete med andra berörda myndigheter, försäkrings- och branschföreträdare.

En samlad uppföljning av uppdragets genomförande ska ske genom att Trafikverket i anslutning till årsredovisningen årligen redogör för hur arbetet har planerats, genomförs och fortskrider. Uppdraget slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) vid utgången av den nationella infrastrukturplanen för perioden 2018–2029.

Skälen för regeringens beslut

Transportbranschen har efterlyst ett utökat behov av säkra uppställningsplatser främst för att förhindra tillgrepp ur och från lastbärare men även för att ge en ökad personlig trygghet för förare som stannat efter vägnätet. Trafikanalys, som på regeringens uppdrag utrett frågan, konstaterar i sin rapport, Trygga och säkra uppställningsplatser att efterfrågan idag är större än befintligt utbud (dnr N2016/06188/MRT). I dag utgörs dessa främst av Trafikverkets rastplatser, privata vägkrogar och bensinstationer längs de större vägarna. Även flygplatser, hamnar och kombiterminaler tillhandahåller platser för uppställning, även om dessa i dag främst är av tillfällig art.

Vissa kommuner har utifrån de problem som upplevs med avsaknad av lastbilspartering försökt lösa dessa genom att skapa förutsättningar för privata aktörer att driva uppställningsplatser. Intresset har dock varit svalt även om det finns ett visst utbud av uppställningsplatser som består av lokala och privata lösningar. Dock är utbudet av anläggningar med någon form av förhöjd säkerhet mycket begränsat, endast en handfull anläggningar har vidtagit vissa åtgärder som kan likställas med en förhöjd säkerhet. Företrädare för de kommersiella anläggningarna som finns anser att de ekonomiska förutsättningarna för en säker uppställningsplats utan kringsservice är begränsad och att det endast är anläggningar med fullt utbyggd service som kan gå ihop ekonomiskt.

Behovet av platser med någon form av säkerhet finns enligt Trafikanalys i hela landet, men med viss koncentration till europavägar och storstadsområden. För internationell genomfartstrafik finns behov främst längs de identifierade godsstråken. Obalansen mellan utbud och behov kan enligt Trafikanalys slutasats leda till att de transportpolitiska målen utmanas, då trafiksäkerhet och transportkvalitet påverkas negativt.

Ett utökat behov av säkra uppställningsplatser med viss tillgång till personlig service längs Europas vägnät lyfts även fram av flera medlemsstater vid de pågående förhandlingarna av det s.k. Mobilitetspaketet inom EU.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anders G Arvidsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och EUK

Justitiedepartementet/PO, L4 och SSK

Finansdepartementet/BA

Miljö- och energidepartementet/ME

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Näringsdepartementet/EUI, RS, FF, RTS, TIF, SUBT och TS